

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015767	Politécnico de Santiago	Santiago de Compostela	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
MAM	Madeira, moble e cortiza	CMMAM01	Carpintaría e moble	Ciclos formativos de grao medio	Réxime de adultos

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0542	Control de almacén	2018/2019	2	53	53

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	JUAN FRANCISCO LÓPEZ SARDIÑA
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Este é un módulo profesional asociado á competencia que contén a formación necesaria para desempeñar a función de control de almacén de subministracións aplicado aos procesos de recepción, almacenamento, traslado e expedición de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble.

A función de control de almacén de subministracións abrangue aspectos como:

Identificación de máquinas e equipamentos de control de almacén.

Análise da documentación técnica utilizada ou xerada.

Identificación de produtos almacenados.

Xestión de residuos xerados.

As actividades profesionais asociadas a esta función aplícanse en:

Recepción de materias primas, compoñentes e produtos terminados.

Almacenamento e codificación de produtos.

Preparación de pedidos segundo demanda.

Expedición de produtos.

A formación do módulo contribúe a alcanzar os obxectivos xerais a), f), h), i), j), k), l), m), n), ñ) e o) do ciclo formativo, e as competencias profesionais, persoais e sociais a), f), h), i), j), k), l), m) e ñ).

As liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que permiten alcanzar os obxectivos do módulo versarán sobre:

Identificación de materias primas, compoñentes e produtos.

Aplicación de programas informáticos de codificación para a recepción, o almacenamento e a expedición de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble.

Aplicación de técnicas e medios de almacenamento de materias primas, compoñentes e produtos segundo protocolos establecidos.

Preparación e expedición de materias primas, compoñentes e produtos en condicións de seguridade e saúde laboral.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Recepción de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble	Manipulación e manexo de materiais en recepción. Control de calidade visual na recepción de subministracións. Técnicas de recepción.	10	25
2	Almacenamento de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble. Selección de medios de transporte	Sistemas de paletización de produtos. Valoración das existencias con diversos criterios (FIFO, LIFO, PMP, etc.). Amoreamento e colocación de materiais. Elementos de seguridade: persoais, e en máquinas e instalacións. Transpaletas: clases, manexo e mantemento. Carros manuais. . .	23	25
3	Preparación de pedidos. Expedición de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble	Documentos de compravenda ou prestación de servizos utilizados na xestión do almacén (albará, folla de pedido, factura, etc.). Unidades de carga: características. Medios de carga. Inmobilización de cargas. Control dos produtos expedidos. . .	12	25
4	Prevención de riscos no almacén	Riscos físicos na recepción e manipulación de materiais. Sistemas de prevención e extinción de incendios no almacén de materiais e produtos. Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral no traslado de materias primas, compoñentes e accesorios. Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral na manipulación e na carga de produtos de acabado.	8	25

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Recepción de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble	10

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recibe materias primas, compoñentes e produtos aplicando procedementos de inspección, rexistro e control establecidos.	SI

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Seguíronse as instrucións de control e inspección dos compoñentes e os accesorios recibidos.
CA1.2 Empregáronse sistemas informatizados para a xestión de existencias.
CA1.3 Controláronse os elementos recibidos con base nas especificacións técnicas, e separáronse os que non as cumbran.
CA1.4 Formalizouse o rexistro de control en función da inspección realizada.
CA1.5 Comprobouse que as materias primas recibidas se correspondan co pedido realizado e co albará de entrega.
CA1.6 Identificáronse os produtos de carpintería e moble mediante observación directa e co uso de equipamentos de medición.
CA1.7 Controláronse as materias primas, os compoñentes e os accesorios que interveñen nas técnicas de produción xusto a tempo.
CA1.8 Recibíronse as materias primas, os compoñentes e os accesorios respectando as normas de seguridade e saúde laboral.
CA1.9 Realizáronse as tarefas traballando en equipo, nos casos establecidos.

4.1.e) Contidos

Contidos
Manipulación e manexo de materiais en recepción.
Control de calidade visual na recepción de subministracións.
Técnicas de recepción.
Documentos de compravenda ou prestación de servizos utilizados na xestión do almacén (albará, folla de pedido, factura, etc.).
Medios de carga.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Almacenamento de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble. Selección de medios de transporte	23

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recibe materias primas, compoñentes e produtos aplicando procedementos de inspección, rexistro e control establecidos.	NO
RA2 - Almacena materias primas, compoñentes e produtos, e xustifica os criterios de clasificación, colocación e control para garantir a súa conservación.	SI
RA4 - Prepara pedidos de materias primas, compoñentes e produtos, e xustifica as medidas de xestión propostas para mellorar as demandas cursadas.	NO
RA5 - Expide materias primas, compoñentes e produtos, e colócaos segundo o medio de carga e de transporte seleccionados.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Empregáronse sistemas informatizados para a xestión de existencias.
CA2.1 Identifícaronse e almacenáronse os elementos inspeccionados de xeito ordenado e accesible.
CA2.2 Reflectíronse nos documentos de control de existencias os accesorios e os elementos recibidos, e comprobáronse as existencias.
CA2.3 Repuxéronse as existencias seguindo os circuitos de comunicación establecidos.
CA2.4 Controláronse as existencias de xeito que se sosteñan os niveis mínimos e máximos marcados, mantendo os niveis das subministracións.
CA2.5 Identifícaronse os principais danos que poidan sufrir as materias primas, os compoñentes e os accesorios na súa manipulación e no seu almacenamento.
CA2.6 Manipuláronse e transportáronse os materiais e os produtos cumprindo as medidas de seguridade establecidas para a prevención de riscos laborais e da saúde.
CA2.7 Almacenáronse e clasificáronse os materiais e os produtos atendendo a criterios de seguridade (caducidade, temperatura, toxicidade, inflamabilidade, humidade, etc.).
CA2.8 Realizáronse as tarefas traballando en equipo, nos casos establecidos.
CA4.2 Diferenciáronse os documentos utilizados na xestión do almacén.
CA5.6 Realizouse inventario de todos os materiais existentes no almacén

4.2.e) Contidos

Contidos
Clasificación de materiais e produtos segundo os destinos.
Sistemas de paletización de produtos
Valoración das existencias con diversos criterios (FIFO, LIFO, PMP, etc.).
Almacenamento e colocación de elementos segundo parámetros establecidos (frecuencia de uso, peso, volume, perigo, inflamabilidade, toxicidade, caducidade, destino, etc.).
Amoreamento e colocación de materiais.
Documentos de compravenda ou prestación de servizos utilizados na xestión do almacén (albará, folla de pedido, factura, etc.).

Contidos
Control dos produtos expedidos.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Preparación de pedidos.Expedición de materias primas, compoñentes e produtos de madeira e moble	12

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recibe materias primas, compoñentes e produtos aplicando procedementos de inspección, rexistro e control establecidos.	NO
RA3 - Selecciona medios de transporte para o traslado de materias primas, compoñentes e produtos, para o que comproba as súas características e o seu funcionamento.	SI
RA4 - Prepara pedidos de materias primas, compoñentes e produtos, e xustifica as medidas de xestión propostas para mellorar as demandas cursadas.	SI
RA5 - Expide materias primas, compoñentes e produtos, e colócaos segundo o medio de carga e de transporte seleccionados.	SI

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.2 Empregáronse sistemas informatizados para a xestión de existencias.
CA1.6 Identificáronse os produtos de carpintería e moble mediante observación directa e co uso de equipamentos de medición.
CA3.1 Definiuse o transporte dos compoñentes e dos accesorios cos medios adecuados ás unidades de montaxe, segundo o documento indicativo de necesidades de material.
CA3.2 Definiuse o transporte dos materiais de maneira que se asegure a integridade destes.
CA3.3 Comprobase que os medios de transporte estean en condicións de uso.
CA3.4 Estableceuse a colocación das mercadorías que cumpra trasladar ao lugar de instalación, e facilitouse a súa identificación e a súa manipulación.
CA3.5 Demostrouse interese por aprender novas técnicas e novos medios.
CA3.6 Demostrouse autonomía na resolución de pequenas continxencias.
CA3.7 Trasladáronse as materias primas, os compoñentes e os accesorios, para o que se adoptaron medidas de prevención e saúde laboral.
CA3.8 Realizáronse as tarefas traballando en equipo, nos casos establecidos.
CA4.1 Agrupáronse por lotes os materiais segundo o pedido cursado, de forma que se poida verificar a súa composición.
CA4.2 Diferenciáronse os documentos utilizados na xestión do almacén.
CA4.3 Dispuxéronse elementos de protección para preservar os pedidos de posibles deterioracións.
CA4.4 Preparáronse as unidades de carga atendendo a requisitos como peso, volume, facilidade de manexo, resistencia, estabilidade, etc.
CA4.5 Identificáronse os lotes con etiquetas, onde se consignou a información necesaria (número de pedido, cliente, data de carga, destino, número de paquetes, cantidade de pezas, etc.).
CA4.6 Preparáronse os pedidos atendendo a razóns de prioridade ou tempo cursado.
CA4.7 Preparáronse os pedidos, para o que se adoptaron medidas de prevención e saúde laboral.
CA4.8 Realizáronse as tarefas traballando en equipo, nos casos establecidos.

Crterios de avaliación
CA5.1 Comprobase que as materias primas, os compoñentes e os produtos expedidos sexan os establecidos.
CA5.2 Comprobase a carga dos produtos en orde inversa ao da descarga, segundo os destinos.
CA5.3 Planificouse a carga dos produtos, e colocáronse e inmovilzáronse de xeito que non sufran deterioración.
CA5.4 Separáronse os tipos de residuos xerados, tanto na recepción como na preparación de pedidos.
CA5.5 Expedíronse e cargáronse os produtos cos medios adecuados segundo as unidades de carga, volume e peso.
CA5.6 Realizouse inventario de todos os materiais existentes no almacén
CA5.7 Demostrouse autonomía na resolución de pequenas continxencias.
CA5.8 Cargáronse e colocáronse os produtos cumprindo as normas de seguridade, e evitáronse riscos innecesarios.
CA5.9 Realizáronse as tarefas traballando en equipo, nos casos establecidos.

4.3.e) Contidos

Contidos
Transpaletas: clases, manexo e mantemento.
Carros manuais.
Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral no traslado de materias primas, compoñentes e accesorios.
Técnicas de preparación de pedidos.
Documentos de compravenda ou prestación de servizos utilizados na xestión do almacén (albará, folia de pedido, factura, etc.).
Unidades de carga: características.
Medios de carga.
Inmovilización de cargas.
Control dos produtos expedidos.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Prevenición de riscos no almacén	8

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Recibe materias primas, compoñentes e produtos aplicando procedementos de inspección, rexistro e control establecidos.	NO
RA2 - Almacena materias primas, compoñentes e produtos, e xustifica os criterios de clasificación, colocación e control para garantir a súa conservación.	NO
RA3 - Selecciona medios de transporte para o traslado de materias primas, compoñentes e produtos, para o que comproba as súas características e o seu funcionamento.	NO
RA4 - Prepara pedidos de materias primas, compoñentes e produtos, e xustifica as medidas de xestión propostas para mellorar as demandas cursadas.	NO
RA5 - Expide materias primas, compoñentes e produtos, e colócaos segundo o medio de carga e de transporte seleccionados.	NO

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.8 Recibíronse as materias primas, os compoñentes e os accesorios respectando as normas de seguridade e saúde laboral.
CA2.5 Identifícanse os principais danos que poidan sufrir as materias primas, os compoñentes e os accesorios na súa manipulación e no seu almacenamento.
CA2.6 Manipúlense e transportáronse os materiais e os produtos cumprindo as medidas de seguridade establecidas para a prevención de riscos laborais e da saúde.
CA2.7 Almacenáronse e clasificáronse os materiais e os produtos atendendo a criterios de seguridade (caducidade, temperatura, toxicidade, inflamabilidade, humidade, etc.).
CA3.3 Comprobase que os medios de transporte estean en condicións de uso.
CA3.7 Trasládense as materias primas, os compoñentes e os accesorios, para o que se adoptaron medidas de prevención e saúde laboral.
CA4.7 Preparáronse os pedidos, para o que se adoptaron medidas de prevención e saúde laboral.
CA5.4 Separáronse os tipos de residuos xerados, tanto na recepción como na preparación de pedidos.
CA5.8 Cargáronse e colocáronse os produtos cumprindo as normas de seguridade, e evitáronse riscos innecesarios.

4.4.e) Contidos

Contidos
Riscos físicos na recepción e manipulación de materiais.
Elementos de seguridade: persoais, e en máquinas e instalacións.
Sistemas de prevención e extinción de incendios no almacén de materiais e produtos.
Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral no traslado de materias primas, compoñentes e accesorios.
Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral na preparación de pedidos.
Medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral na manipulación e na carga de produtos de acabado.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Mínimos esixibles

- Manipulará e manexara materiais en recepción.
- Controlará a calidade visual na recepción de subministracións.
- Coñecerá as técnicas de recepción.
- Saberá os riscos físicos na recepción e manipulación de materiais.
- Fará a clasificación dos materiais e produtos segundo os destinos.
- Coñecerá os sistemas de paletización de produtos
- Valorará as existencias con diversos criterios (FIFO, LIFO, PMP, etc.).
- Almacenará e colocará os elementos segundo os parámetros establecidos (frecuencia de uso, peso, volume, perigo, inflamabilidade, toxicidade, caducidade, destino, etc.).
- Amoreará e colocará materiais.
- Coñecerá os elementos de seguridade persoais, e os das máquinas e instalacións.
- Coñecerá os sistemas de prevención e extinción de incendios no almacén de materiais e produtos.
- Terá coñecementos de transpaletas: clases, manexo e mantemento. Carros manuais.
- Saberá as medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral no traslado de materias primas, compoñentes e accesorios.
- Coñecerá as técnicas de preparación de pedidos.
- Coñecerá que documentos de compravenda ou prestación de servizos son utilizados na xestión do almacén (albará, folia de pedido, factura, etc.).
- Saberá as características das unidades de carga.
- Saberá que medidas de prevención de riscos laborais e saúde laboral debe tomar na preparación de pedidos.
- Coñecerá cales son os Medios de carga.
- Saberá coñecementos para a Inmobilización de cargas.
- Controlará os produtos expedidos

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

- As probas escritas serán como mínimo de unha por trimestre e serán fixadas por decisión maioritaria do alumnado, na época debida. Incluirán preguntas de desenrolo dos conceptos, opcionalmente poderá constar de exercicios prácticos para aquelas probas na que a materia o permita. Cada exame se calificará de 1 a 10 puntos. Si hay decimais maiores de 5, se pondrá a nota enteira inmediata superior (So si a nota e de 5 ou superior), si e menor ou igual de 5 se pondrá a nota enteira inmediata inferior. Por exemplo: si sae un 7,5 a nota da avaliación e de un 7 e si fose 7,6 a nota e un 8.
- Pregunta non contestada ou incompleta valerá 0 puntos.
- Pregunta contestada correctamente valerá o cociente de dividir 10 puntos polo nº de preguntas do exame (nota A). Si hai 15 preguntas, cada pregunta valerá $10:15=0,66$ puntos.
- Se nunha mesma avaliación se realizan dúas ou máis probas, será necesario obter en todas elas un mínimo de 5 puntos para face-la media aritmética.
- No caso de facérense prácticas e/ou exercicios individuais entregados durante o trimestre, poderá obterse unha nota B de -0,5 (no entregado o

mal realizado) o +0,5 puntos.

A nota de avaliación será o resultado, aproximado a cifra enteira mais próxima, da seguinte fórmula: $N = A + B$

A nota mínima para aprobar será de 5 puntos . As probas (tanto prácticas como teóricas) que se suspendan se recuperarán en Xunio.

Hai que aprobar as 3 avaliacións para ter aprobado o módulo.

CRITERIOS ACTITUDINAIS.-

1.-Comportamento.-No caso de ser expulsado da clase (por mal comportamento, uso do teléfono movíl, encontrarse nas zoas do taller non autorizadas,etc.) se lle descontará o porcentaxe correspondiente da nota actitudinal (1 punto)

2.-Puntualidade.- Chegar tarde a clase se lle descontará o porcentaxe correspondiente da nota actitudinal (1 día=0,25 puntos, 2 días= 0,5 puntos, 3 días=0,75 puntos, 4 días=1 punto)

3.-Orden e limpeza.- os apuntes do alumno en cada avaliación serán claros (letra clara e legible), limpos (sin tachaduras nin manchas) e ordenados (libreta, grapados, clip, etc.) . (1 punto)

NOTA DE CADA AVALIACIÓN.-

A nota de cada avaliación se obtén sumando a nota da proba teórica (70%= 7 puntos) mais a nota dos criterios actitudinais (30%= 3 puntos).

Sempre que o alumno saque una nota mínima de 4 (4 puntos sobre 10) na parte teórica.

O 70 % da nota corresponde a conceptos. Será la nota obtida na proba-s teóricas feitas en cada avaliación.

O 30 % corresponde os criterios actitudinais:Puntualidade, comportamento e orden e limpeza

Os criterios procedementais non se valoran.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Os alumnos que non superen algunha das avaliacións do curso deberán recuperala nun exame (teórico-práctico escrito ou oral) que se celebrará en xuño, despois de realizar a 3ª avaliación.(nas fechas marcadas polo CIFP para recuperar as materias suspensas).

Este exame (teórico-práctico escrito ou oral) terá plantexamento e desenrolo similar ao ordinario da avaliación correspondente. Cando o profesor o estime convinte, e só en casos puntuais, este exame poderá substituírse por algún exercicio práctico ou traballo no que o alumno demostre acadar os obxectivos mínimos fixados.

Ao remate do curso terá lugar unha proba final á que cada alumno irá coa parte da materia que teña suspensa, entendéndose que aqueles alumnos que teñan superados todos os parciais non precisarán presentarse a este exame.

Os alumnos de segundo curso con este módulo pendente do curso pasado terán un prazo de recuperación do módulo dende Outubro a Marzo.

O profesor establecerá horas de titorías e plan de recuperación plantexando actividades de aprendizaxe e estudo individualizadas ou en equipo.

Os alumnos serán convocados a unha proba extraordinaria e para poder superala terán que acadar os obxectivos mínimos. A nota mínima e de un 5.

Non realizará a proba extraordinari si chega fora da hora marcada para facela e se considerará suspenso. Se comunicara con antelación o día, lugar e hora da proba mediante un escrito colocado na porta do taller de fabricación.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

Os alumnos que, por acumulación de faltas de asistencia, perdan o dereito a avaliación continua realizarán un exame extraordinario despois da terceira avaliación.

Constará dun solo exame, con preguntas sacadas dos temas dados ao longo do curso. Estas preguntas poderían ser iguais as feitas nas distintas avaliacións.

A calificación deste exame será igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Neste caso non se utilizará a forma de puntuar das avaliacións. Cada pregunta valdrá o cociente de dividir 10 puntos entre o número de preguntas do exame.

E dicir si no exame se fan 20 preguntas, o valor de cada pregunta será de $20 : 10 = 0,5$ puntos

Non podrá facer o exame si chega fora da hora marcada, ou non aporta o material necesario para facela (bolígrafo, etc.). Non se permitirá o uso de ningún aparato electrónico (calculadora, movíl, etc) na aula mentras dure a proba.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Para levar a cabo o seguimento da programación, o equipo docente, formado por todos os profesores que imparten clase no grupo de 1º Ciclo Medio de Carpintería, celebraremos, unha vez ao mes, unha xuntanza para analizar o grao de cumprimento das programacións. Para facer este seguimento utilizarase o modelo establecido polo sistema de xestión da calidade implantado no centro, no que se concretarán, tanto o grao de cumprimento da programación, como as modificacións levadas a cabo na mesma, coa xustificación do por qué destas modificacións, así como as propostas de mellora da mesma. Este documento servirá de base para a elaboración da programación do vindeiro curso.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

O inicio do curso realizarase unha avaliación inicial para coñecer o nivel do alumnado do noso ciclo, que procede dunha variedade de estudos; nunha mesma clase atopamos alumnos que remataron un PCPI, e que acceden por pobra de acceso, a maioría veñen co título de graduado en ESO, e nalgúns caso teñen estudos de bacharelato ou incluso carreiras.

A proba da avaliación inicial, nos dará a conocer os coñecementos que traen de tecnoloxía da madeira de debuxo técnico básico, a capacidade espacial e a expresión escrita.

Esta proba non contará como nota, pero si que nos valerá para establecer estadísticas e detectar posibles alumnos con deficiencias e carencias. Ademais acompañarase coa a información tanto académica como persoal do alumno, que podamos recabar co tutor do ciclo así como co equipo de orientación do centro.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

Naqueles casos en que o alumnado non acade os obxectivos mínimos establecidos en cada avaliación, estableceráanse medidas de reforzo para que poida acadar os mínimos previstos nesta programación.

Estas medidas consistirán en traballos, resúmenes, esquemas ou fichas que poidan ser efectuados de forma autónoma polo alumnado, baixo a supervisión e colaboración do profesor. Tamén en aqueles casos que sexa pertinente poderá levarse a cabo unha flexibilización modular na duración das ensinanzas

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

A enseñanza dos valores nunha sociedade democrática, libre, tolerante, plural, etc., continúa sendo unha das finalidades prioritarias da educación, tal e como se pon de manifesto nos obxectivos de tódalas etapas educativas e nos específicos de cada unha das áreas de coñecemento.

De feito, os valores cívicos e éticos (educación para a paz, a saúde, a igualdade entre sexos, a sexualidade, a educación do consumidor, a educación vial, a educación ambiental e a educación intercultural) intégranse transversalmente en todos os aspectos do currículo.

Educación para a convivencia.

Fomentaremos o respecto pola autonomía dos demais e o diálogo como maneira de resolver os conflitos, traballando o debate ou o coloquio.

Educación para a saúde.

Neste sentido resaltaremos a importancia do benestar físico, psíquico, individual, social e ambiental.

Educación para a paz.

Fomentaremos a relación con outras persoas e a participación en actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando críticamente as diferenzas de tipo social e rexeitando calquera discriminación baseada en distincións de raza, sexo, clase social, crenzas e outras características individuais e sociais.

Educación do consumidor.

Intentaremos fomentar unha actitude crítica e responsable fronte ó consumo e os mecanismos do mercado.

Educación non sexista.

Identificaranse aqueles trazos sexistas da lingua, intentando resolver a discriminación mediante formas adecuadas.

Educación ambiental.

Reflexionarase sobre problemas medioambientais, relacionados cos usos de materiais e produtos contaminantes e contemplando posibles solucións.

Educación vial.

Fomentaranse condutas e hábitos de seguridade vial encamiñadas a facer un uso correcto da vía pública, analizando criticamente as mensaxes verbais relacionadas cos automóviles.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

As actividades complementarias e as actividades extraescolares que se realizaran durante o curso serán as realizadas no salón de actos do centro: charlas no salón de actos realizadas por empresas do sector.

10. Outros apartados

10.1) Cuestionario de avaliación inicial

Nas primeiras semanas do curso facilitaráselle ao alumno un breve examen relacionado cos contidos xerais do módulo, par ter unha valoración do nivel do alumnado matriculado, e así saber de que punto partir na explicación dos contidos e adoitar as medidas preventivas necesarias.